

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/215/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619201861
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6619201861.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Martina Štubniaka a Mgr. Janky Benkovičovej, v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 01 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému M. B., narodenému XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom C. S. XX, XXX XX D. nad Ipľom, o zaplatenie 3.941,51 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 4Csp/40/2019-84 z 25. júla 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu v II. výroku m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.188,65 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku žalobu o zaplatenie úrokov z úveru zamietá.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.941,51 Eur, kapitalizovaný úrok 136,04 Eur, úrok z omeškania 1,95 Eur, poplatok za poistenie 3,92 Eur a úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 4.077,55 Eur od 26. 03. 2019 do zaplatenia, všetko v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok). Žalobu žalobcu v časti uplatneného úroku z úveru vo výške 10,90 % ročne zo sumy 3.941,51 Eur od 26. 03. 2019 do zaplatenia zamietol (II. výrok). Žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením vyšší súdny úradník (III. výrok).

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca si svoje nároky uplatnil zo stranami dňa 02. 06. 2016 uzavretej zmluvy č. 316454 o poskytnutí úveru v sume 5.100,- Eur. Aplikujúc ust. § 52 ods. 1, 2 a 3 a § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 2 písm. a), b) a d) a § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 02. 06. 2016 a § 497, § 502 ods. 1 a § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka mal na základe vykonaného dokazovania preukázané, že predmetná úverová zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, že žalovaný poskytnutý úver riadne a včas nesplácal a že kvôli tomu žalobca úver predčasne zosplánil dňa 25. 03. 2019. Vzhľadom na listinnými dôkazmi podložený zostatok dlhu žalovaného k uvedenému dňu vyhovel prvoinštančný súd žalobe v rozsahu sumy 3.941,51 Eur ako dlžnej úverovej istiny, v sume 136,04 Eur ako úroku do dňa mimoriadnej splatnosti úveru, v sume 1,95 Eur ako úroku z omeškania do dňa mimoriadnej splatnosti úveru, v sume 3,92 Eur predstavujúcej poplatok za poistenie a v úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 4.077,55 Eur od 26. 03. 2019 do zaplatenia. Za nedôvodný považoval prvoinštančný súd žalobcom uplatnený nárok na úrok z úveru 10,90 % ročne z dlžnej istiny 3.941,51 Eur od 26. 03. 2019 do zaplatenia majúc za to,

že je v rozpore s ust. § 52 a nasl. OZ a § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka. Poukázal na spotrebiteľskú povahu úverového vzťahu, skutočnosť, že ide o spotrebiteľský úver a na to, že žalobca si duplicitne uplatnil zmluvne dohodnutý úrok po zosplatnení úveru do budúca a aj zákonný úrok z omeškania zo zosplatnenej istiny. Splatnosť úrokov z úveru je upravená v ust. § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého právo na úroky z úveru patria veriteľovi len do jeho splatnosti, t. j. v danom prípade len do 25. 03. 2019, pretože sú splatné spolu so záväzkom vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky. Žalobca ako veriteľ nemohol oprávnenne žiadať od žalovaného ako dlžníka zmluvné úroky aj po splatnosti úverovej istiny, nakoľko zosplatnením úveru už nemožno istinu úveru úročiť. Preto žalobcovi patria po zosplatnení iba úroky z omeškania. O náhrade trov konania rozhodol okresný súd aplikujúc § 255 ods. 1 a 2 a § 262 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a plne úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, t. j. v rozsahu 100 %. Napokon vzhľadom na sociálnu situáciu žalovaného rozhodol s poukazom na ust. § 232 ods. 2 a 3 CSP o povinnosti žalovaného uhradiť žalobcovi prisúdený dlh v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

3. V zákonnej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca napádajúc jeho zamietajúci (II.) výrok. Žiadal rozsudok v tejto časti zmeniť a vyhovieť žalobe aj ohľadne žalovaných úrokov a priznať mu trovy konania.

4. Uviedol, že sa nestotožňuje s argumentáciou prvoinštančného súdu ohľadne žalovaných úrokov po zosplatnení úveru. Rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože popri absencii právnych noriem obmedzujúcich takýto nárok veriteľa existuje množstvo zákonných ustanovení, z ktorých priamo, resp. výkladom cez analógiu legis vyplýva záver, podľa ktorého nárok veriteľa na dohodnutý (zmluvný) úrok nie je obmedzený zosplatnením dlhu, ale je viazaný na vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov. Konkrétne poukázal na ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého je povinnosťou dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov od doby ich poskytnutia a na ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého je dlžník povinný úroky zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov. Ďalej poukázal na § 13 ods. 3 a § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch argumentujúc, že ak dlžník spotrebiteľ je povinný pri odstúpení od zmluvy zaplatiť zmluvne dohodnuté úroky až do dňa zaplatenia istiny, tomu zodpovedajúce právo na zmluvne dohodnuté úroky po zosplatnení musí mať aj veriteľ. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka ani prípadné zosplatnenie dlhu a preto výklad prezentovaný okresným súdom by znamenal, že porušenie zmluvy zo strany dlžníka sankcionuje veriteľa, ktorý prichádza o dohodnutý zmluvný úrok. Nárok veriteľa na zmluvné úroky po zosplatnení úveru nevylúčila ani novela Občianskeho zákonníka prijatá zákonom č. 106/2014 Z. z., ktorý pôvodne počítal so zakotvením práva veriteľa na zmluvné úroky len do zosplatnenia úveru. Naostatok žalobca odkázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov, v ktorých bol za správny označený názor, že veriteľovi patria zmluvne dohodnuté úroky aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a tiež na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33Cdo/212/2014, podľa ktorého zákonné úroky z omeškania nenahradzujú od splatnosti pohľadávky úroky, ktoré si strany dojednali.

5. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

6. Na základe odvolania žalobcu krajský súd, ako súd odvolací v zmysle § 34 CSP, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v druhom výroku zmenil podľa ust. § 388 CSP, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani zrušenie (§ 389 CSP).

7. Odvolaciemu súdu je z rozhodovacej činnosti dobre známa rozdielna prax prvoinštančných aj odvolacích súdov týkajúca sa rozhodovania o nárokoch na úroky z úveru za čas po splatnosti pohľadávky do vrátenia úveru. V rozhodovacej praxi sa možno stretnúť tak s názorom, že úroky z úveru patria veriteľovi len do splatnosti dlhu, ale aj s opačnými rozhodnutiami vyjadrujúcimi názor, že povinnosť platiť úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov v spotrebiteľských vzťahoch trvá aj po splatnosti pohľadávky až do vrátenia úveru (a do tejto kategórie patria aj žalobcom v odvolaní označené rozhodnutia krajských súdov). Uvedený stav vznikol ako dôsledok toho, že ohľadne tejto problematiky neexistovala ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít, resp. neexistovalo ani rozhodnutie najvyšších súdnych inštancií, ktoré by sa priamo a vecne zaoberalo otázkou nároku veriteľa na dohodnuté zmluvné úroky za čas po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

Za také totiž nemožno považovať rozhodnutia, ktoré sa tejto problematiky dotkli len okrajovo (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/113/2018) alebo vecne riešili inú otázku (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo/143/98 týkajúce sa platenia úrokov z omeškania z dlžných úrokov z úveru), resp. sa týkali prieskumu záverov všeobecných súdov v tejto problematike iba z hľadiska ústavnej konformity (napr. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012).

8. V tejto situácii rozhodoval aj okresný súd, ktorý sa priklonil k názoru o prípustnosti dohodnutých úrokov z úveru iba do času (predčasnej) splatnosti úverového dlhu. Po rozhodnutí prvoinštančného súdu však Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16. 06. 2020 vyslovil názor, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Nejde pritom o rozhodnutie ojedinelé, pretože naň nadviazal Najvyšší súd SR napr. aj v rozhodnutiach sp. zn. 6Cdo/193/2018 zo dňa 28. 08. 2020, sp. zn. 2Cdo/13/2020 zo dňa 30. 06. 2020, sp. zn. 8Cdo/147/2020 zo dňa 26. 08. 2020, 3Cdo/113/2019 zo dňa 29. 06. 2020, sp. zn. 7Cdo/118/2019 zo dňa 26. 08. 2020.

9. Vzhľadom na uvedené je potrebné uviesť, že v prejednávanej veci prvoinštančný súd dospel k správneému záveru, že stranami uzavretá zmluva má spotrebiteľský charakter podľa § 52 ods. 1 OZ a že ide súčasne o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Správne bolo aj uvažovanie okresného súdu, že je na ňu potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, pretože zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka (v znení účinnom ku dňu stranami uzavretej zmluvy o úvere) tzv. absolútnym obchodom a preto bez ohľadu na povahu jej účastníkov je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať aj z ustanovení § 497 a nasl. Obchodného zákonníka upravujúcich zmluvu o úvere. Ustanovenia Občianskeho zákonníka sa v prípade právneho vzťahu, účastníkom ktorého je spotrebiteľ použijú vtedy, ak v Občianskom zákonníku existuje také ustanovenie, ktoré je možné aplikovať prednostne (§ 52 ods. 2 OZ).

10. Z ustanovenia § 497 a § 502 ods.1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. U spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch). Doba trvania zmluvy pri jej vzniku je teda časovo ohraničená. Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) ani Obchodný zákonník nedávajú priamu odpoveď na otázku, do akej doby je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, resp. či veriteľovi patria zmluvné úroky pri predčasnom zosplatnení úveru iba do okamihu zosplatnenia alebo až do doby skutočného vrátenia úverových prostriedkov. V právnej úprave teda absentuje výslovná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov. V ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov.

11. Súčasne ale zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka a ani zo zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník ani Občiansky zákonník nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa.

12. V situácii, že dlžník z úverového vzťahu porušil svoju povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania.

13. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa. Podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie pristupuje k povinnosti platiť zmluvné úroky aj povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané, dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký ako v čase jeho

dojednania, t. j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo.

14. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojedanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť.

15. Túto vedomosť však dlžník-spotrebiteľ nemá v prípade dojednania, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania, nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods. 1 OZ.

16. Na druhej strane, postavenie veriteľa-dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednania nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda, jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody.

17. Na základe uvedenej argumentácie Najvyššieho súdu SR v označených rozhodnutiach, ktorú si odvolací súd osvojil, je nutné konštatovať, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Súčasne to znamená, že rozhodnutie prvoinštančného súdu je v napadnutej časti založené na nesprávnom právnom posúdení veci.

18. V prejednávanej príhode z dôkazov vykonaných okresným súdom vyplýva, že žalovanému ako dlžníkovi bol na podklade uzavretej úverovej zmluvy zo dňa 02. 06. 2016 poskytnutý úver vo výške 5.100,- Eur za fixnú úrokovú mieru vo výške 10,9 % ročne. Vrátanie úveru bolo dohodnuté v počte 96 mesačných splátok vo výške 79,99 Eur splatných 20. dňa kalendárneho mesiaca so splatnosťou prvej splátky dňa 20. 06. 2016 a poslednej dňa 20. 05. 2024. Dohodnutý bol tiež poplatok za poskytnutie úveru v sume 255,- Eur. V zmluve bola uvedená čiastka 7.934,04 Eur ako súčet výšky úveru a celkových nákladov klienta (žalovaného) spojených s úverom. Z okresným súdom oboznámeného prehľadu splácania predloženého žalobcom (č. I. 32 a nasl. spisu) tiež vyplynulo, že do predčasného zosplatenia úveru, ku ktorému došlo listom žalobcu zo dňa 25. 03. 2019 a ktorému predchádzala upomienka zo dňa 21. 01. 2019, žalovaný uhradil na zmluvných úrokoch čiastku 1.254,35 Eur. Dlžné, žalovaným nezaplatené úroky do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru predstavovali čiastku 136,04 Eur. Tieto úroky už boli žalobcovi prisúdené prvým výrokom napadnutého rozsudku.

19. Vychádzajúc z týchto úverových parametrov je možné matematickým prepočtom dospieť k tomu, že ak celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť pri riadnom priebehu úverového vzťahu (t. j. pri riadnom a včasnom plnení dohodnutých splátok) predstavovala sumu 7.934,04 Eur, ktorá bola správne v zmluve určená ako súčet poplatku za poskytnutie úveru 255,- Eur a súčiny 96 mesačných splátok po 79,99 Eur, tak na úrokoch mal žalovaný zaplatiť celkovo sumu 2.579,04 Eur (celková čiastka 7,934,04 Eur mínus poplatok za poskytnutie úveru 255,- Eur mínus výška poskytnutého úveru 5.100,- Eur). Inými slovami, pri dodržaní splátkového kalendára zo strany žalovaného by žalobcovi prináležali úroky z istiny úveru vo výške 2.579,04 Eur. Do predčasného zosplatenia úveru žalovaný uhradil na úrokoch sumu 1.254,35 Eur a neuhradil čiastku 136,04 Eur, ktorá bola žalobcovi priznaná napadnutým rozsudkom. Preto dlh žalovaného na úrokoch z úveru predstavuje sumu 1.188,65 Eur (2.579,04 Eur mínus 1.254,35 Eur mínus 136,04 Eur) a táto je zvyšnou časťou úroku z istiny úveru vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností žalovaný ako dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

20. Odvolací súd z uvedených dôvodov zmenil napadnutý rozsudok v II. výroku o zamietnutí žaloby žalobcu v časti uplatneného úroku z úveru vo výške 10,90 % ročne zo sumy 3.941,51 Eur od 26. 03. 2019 do zaplataenia a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok v sume 1.188,65 Eur a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

21. Keďže odvolací súd zmenil rozsudok okresného súdu, musel podľa ust. § 396 ods. 1 a 2 CSP rozhodnúť o trovách celého konania (prvoinštančného aj odvolacieho konania). Odvolací súd vychádzal z ust. § 255 ods. 1 a 2 CSP so zohľadnením úpravy článku 4 odsek 1 a 2 Základných princípov CSP, ktoré hovoria o tom akým spôsobom posudzovať vec, pokiaľ absentuje určité zákonné ustanovenie, podľa ktorého by súd mal danú vec prejednať a rozhodnúť. V danom prípade bol žalobca neúspešný len v pomerne nepatrnej časti (ako to vyplývalo z predchádzajúcej úpravy Občianskeho súdneho poriadku) sporu ohľadne žalovaných úrokov z úveru požadovaných až do zaplataenia z dôvodne žalovanej sumy. Neúspech žalobcu totiž spočíval iba v časti úrokov. Preto bolo spravodlivým v zmysle článku 4 bod 2 Základných princípov CSP priznať mu voči žalovanému náhradu trov konania na súde prvej inštancie a tiež náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).